T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/10/2026 17:04
Sayı: E-120.07.03-1971860

7/42351 6K 132

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23697493
Konu : Soru Önergeleri (7/42351)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.04.2026 tarihli ve 1828355 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Koray AYDIN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/42351 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/42351 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 1F9DB552-3DF7-4F63-91FC-BE4ED0BAF12F Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No:(312) 705 73 30

Ankara Milletvekili Sayın **Koray AYDIN**'a Ait **7/42351** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız engelli bireyler ve ailelerinin güçlendirilmesi ve yaşam standartlarının iyileştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütmekte, engelli bireylerin istihdamına ve toplumsal hayata etkin olarak katılımına büyük önem vermektedir.

Engellilik çapraz kesen bir alan olarak tüm kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanına girmekle birlikte; 1 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımız, engelli bireylere yönelik politika geliştirme, koordinasyon, izleme ve uygulamadan sorumlu temel kamu kurumu olarak belirlenmiştir. Kararname kapsamında Bakanlığa; engellilik alanında ulusal politika ve stratejilerin oluşturulması, uygulanması ve izlenmesine yönelik görevler verilmiştir. Bu çerçevede Bakanlığımız ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katkı ve katılımlarıyla; engelli bireylerin haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla politika ve hizmet modelleri geliştirmekte, engelliliğe dayalı ayrımcılığın önlenmesine yönelik çalışmalar yürütmekte ve engelli bireylerin toplumsal yaşama tam ve etkin katılımını destekleyici tedbirlere yönelik çalışmalar sürdürmektedir.

Türkiye genelinde engelli bireylerin il bazında dağılımını tahmin eden son araştırma "2011 Nüfus ve Konut Araştırması" dır. Araştırma; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt sistemi (ADNKS)'den elde edilemeyen verileri il düzeyinde sağlamak amacıyla örnekleme yöntemiyle seçilmiş sayım bölgelerindeki yaklaşık 2,2 milyon haneyle ve tam sayım yöntemiyle kurumsal yerlerde bulunan tüm kişilerle yapılmıştır. 2011 yılında TÜİK tarafından gerçekleştirilen Nüfus ve Konut Araştırmasıyla Türkiye genelinde hane halklarının yaklaşık %13'ünden bilgi derlenmiştir.

Ayrıca idari kayıtlardan oluşan, Bakanlığımız bünyesinde, Sağlık Bakanlığının yetkili hastanelerinden alınan Engelli Sağlık Kurulu Raporlarını esas alan "Ulusal Engelli Veri Sistemi" yer almaktadır. Söz konusu sistemde, Engelli Sağlık Kurulu Raporu almak için yetkili hastanelere başvurmuş ve hizmet almak için devletle temasa geçmiş bireyler yer almaktadır.

Ulusal Engelli Veri Sistemi'nde kayıtlı olan Ankara ilimizdeki engelli birey sayısı 303.858'dir. Ankara'da ikamet eden engelli bireylerin; cinsiyet, yaş grubu, eğitim durumu, engel türü, engel oranı ve ilçelere göre dağılımına ilişkin detaylı verilerin, asıl veri sahibi olan Sağlık Bakanlığı tarafından verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bakanlığımız hizmetlerinden faydalanan engelli bireylere ilişkin istatistiki veriler Bakanlığımız resmi internet sitesinde çeşitli raporlar ve yayınlar kapsamında yayımlanmakta olup veri paylaşımları KVKK'ya uygun olarak kişisel veri ve özel nitelikli kişisel verileri içermemektedir.

Ulusal Engelli Veri Sistemindeki bilgilerin yanında Bakanlığımız hizmetlerinden yararlanan bireylerin ayrıca idari kayıtları tutulmakta olup politika ve hizmetlerin planlamasında faydalanılmaktadır.

Ülkemizde 2011 yılından günümüze merkezi olarak düzenlenen ve sınav maliyeti Bakanlığımızca karşılanan, Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı (EKPSS) ile kamuda engelli istihdamında önemli başarılar sağlanmış, hak kayıplarının önüne geçen, fırsat eşitliğini sağlayan bir sistem hayata geçirilmiştir. Merkezi sınavın uygulamada yerini alması ile engelli istihdamında gözle görünür bir artış sağlanmış; 2002 yılında 5.777 olan engelli memur sayısı

2026 Temmuz ayı sonu itibarıyla 83.127'ye ulaşmıştır. Toplam istihdam edilen engelli memurların il dağılımlarına bakıldığında ilk sırada %10,5 ile Ankara ili olduğu görülmektedir.

Engelli Sağlık Kurulu Raporunda tam bağımlı/ağır engelli ibaresi olan ve hanede kişi başına düşen geliri net asgari ücretin 2/3'ünün altında bulunan engelli bireylerin evde bakımlarının sağlanması için 2006 yılından bu yana Bakanlığımızca Evde Bakım Yardımı yapılmaktadır. Ankara ilimizde Evde Bakım Yardımından 20.724 kişi faydalanmaktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca 2022 sayılı Kanun kapsamında %40 ve üzeri oranda engelli raporu olan, sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Aylığı; 18 yaşından küçük özel gereksinim düzeyi en az hafif düzeyde olan veya %40 ve üzeri oranda engelli olan yakını bulunan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3'ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Yakını Aylığı bağlanmaktadır.

Bununla birlikte 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, 60/c-1 ve 60/c-3 kapsamındaki genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin hastane, ilaç, reçete, optik katılım payı muhteviyatında ödedikleri katılım payı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından söz konusu kişilere geri ödenmektedir.

Ayrıca yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın ev temizliği ve kişisel bakımları gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Ulusal VEFA Programı, ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlarımızın topluma uyumunu kolaylaştıracak her türlü araç gereç, cihaz, protez vb. ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Engelli İhtiyaç Yardımı, özel eğitime ihtiyacı olan özel gereksinimli öğrencilere yönelik Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması gibi yardım programları yürütülmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı veriler yıllık olarak yayımlanan Bakanlığımız faaliyet raporlarından takip edilebilmektedir.